

Betreft: Rondetafelgesprek 'Verdienmodel agrarische ondernemers'

Lochem, 9 maart 2022

Geachte leden van de vaste commissie voor Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit

Dank voor de uitnodiging om deel te nemen aan het rondetafelgesprek 'Verdienmodel agrarische ondernemers'.

De oorlog in Oekraïne zorgt voor veel menselijk leed. Gelijktijdig raakt deze ook de wereldwijde voedselvoorziening. De huidige crisis legt direct bloot hoe Europa en specifiek Nederland afhankelijk is van grondstoffen en hoe dierlijke en plantaardige sectoren elkaar nodig hebben.

Nu door de oorlog grote volumes grondstoffen in één keer weg dreigen te vallen, lopen de wereldmarktprijzen voor deze producten en hun alternatieven op tot ongekeerde niveaus en dreigt er een voedseltekort. Daarnaast zorgen ook de hoge energieprijzen voor een kostprijsstijging van diervoeders. In belangrijke mate zien veehouders de kostprijsstijgingen onvoldoende vertaald in een hogere opbrengstprijs. De productieketens kunnen deze ongewone prijsstijgingen niet absorberen. Supermarkten en consumenten moeten daarom op korte termijn hogere (inkoop)prijzen accepteren van vlees, eieren en zuivel, zodat de hogere kosten die boeren en andere ketenpartners hebben, eerlijker worden verdeeld. Voor de discussie en het bespreekbaar maken van oplossingen met betrekking tot deze crisis, verwijs ik ook graag door naar onze brancheorganisatie Nevedi. Aan de andere kant sluit de crisis en de gevolgen volledig aan bij het doel en thema van het rondetafelgesprek.

ForFarmers, maar ook de totale Nederlandse diervoerindustrie, kenmerkt zich als een professionele sector waarin met veel passie samen met boeren wordt gewerkt aan een duurzame voedselproductie.

Hierbij heeft de Nederlandse diervoerindustrie de kennis, ervaring en innovatiekracht om veehouders te helpen bij het behalen van betere dierprestaties, gezonde dieren en rendement met daarbij een steeds lagere CO₂-voetafdruk.

Het uitgangspunt is wat ons betreft, dat het Ministerie van LNV primair medeverantwoordelijkheid draagt voor voedselzekerheid, zowel wat betreft beschikbaarheid als duurzame rentabiliteit voor alle spelers in de keten.

Om dit duurzaam in de toekomst te blijven waarborgen, maar ook om op korte termijn oplossingen te generen aansluitend bij het thema en de doelen zou dit veelomvattend gaan om de volgende thema's

1. Klimaat en wetgeving

- In de complexe materie zou er meer oog moeten zijn voor de impact van provinciale, nationale en internationale wetgeving en hoe die in verhouding staat met de duurzaamheidsambities. Denk hierbij aan hoe de innovatie in dierwelzijnsconcepten wordt vertraagd of belemmerd door provinciaal beleid. Specifiek voorbeeld is de huidige situatie in de provincie Noord

- Brabant die een omschakeling van menig vleeskuikenhouders naar 1-ster beter leven kip onmogelijk maakt.
- De overheid zou een belangrijke rol moeten spelen in de creatie van een duurzame wereld, waarbij de klimaatimpact meer op internationaal niveau wordt bepaald en uitgevoerd. Klimaat stopt niet bij de landsgrenzen is onze mening. Beoordeel en stimuleer voedselproductie in gebieden waar het optimaal georganiseerd kan worden en in ook relatie tot het verzorgingsgebied. Hierbij is nadrukkelijk behoefte aan een 'level playing field'.
2. Innovatie en duurzaamheid
- Innovatie is een belangrijke voorwaarde voor duurzaam perspectief. De Nederlandse veehouderij heeft hier een bewezen 'track record'. Dit vraagt naast inspanningen in de keten ook om een Overheid die de voorwaarden schept en budgetten beschikbaar stelt om te kunnen blijven innoveren. Wat ons betreft betekent dit een heroriëntatie op de inzet van middelen. Niet inzetten op salderen, maar juist inzetten op innovaties en stimuli op de ontwikkeling van een duurzame veehouderij. Denk hierbij ook aan de ambities en realisatie van de Green Deal 'Farm to Fork strategie'.
 - Er zijn aansprekende voorbeelden dat initiatieven in de keten en samenwerkingsvormen binnen de keten leiden tot innovatie en verbetering op het gebied van bijvoorbeeld dierwelzijn, voedselkwaliteit, omgeving en rendement. Deze voorbeelden zijn meer gebaat bij sturing op kaders en doelen dan op basis van wetgeving. Geef ruimte aan ketensamenwerking aan partijen die hiervoor willen gaan.
3. Opbrengstprijis
- Op dit moment is de prijsbepaling van de producten voor een belangrijk deel bepaald op basis van een aanbod gestuurde markt. Om te komen tot een beter verdienmodel kan er naast alle initiatieven die er zijn, gedacht worden aan een regulering op basis van inflaties/referenties. Hierbij doelen we specifiek op een te ontwikkelen model waarbij met een bepaalde regelmaat transparant de koppeling van voerprijs en energieprijs wordt gemaakt met de referentieopbrengstprijis van de verschillende producten. Veehouders zouden dan gecompenseerd worden in de opbrengstprijis met de procentuele daling of stijging van deze componenten. We zouden graag meedenken over de uitwerking van een dergelijk model en de mogelijke sturing die dit vraagt.

Bovenstaande zaken zijn te koppelen aan meerdere SDG's waaronder specifiek SDG 2, 12 en 15. Tot slot wil ik uitspreken dat we trots zijn en moeten blijven op de Nederlandse boer en de agrarische sector als totaal. De huidige situatie laat ons inzien dat we het kind niet met het badwater moeten weggoien. Onze sector kan door onder meer innovatie en de juiste economische en juridische kaders zorgen voor voedselzekerheid, duurzaamheid en een toekomstperspectief voor de agrarische sector in Nederland.

Met vriendelijke groet,

W.A.J. Jonkman
ForFarmers Nederland

